

До

Членовете на СБФД

Уважаеми колеги,

Вчера на сайта на Министерството на културата беше качен проекта на Постановление за изменение на ППЗФИ (<http://mc.government.bg/page.php?p=141&s=852&sp=876&t=0&z=0>), който с голяма вероятност ще бъде приет идната сряда на редовното заседание на Министерски съвет. Въз основа на този акт България ще може да нотифицира пред Европейската комисия схемите за държавна помощ на българското филмопроизводство. Искрено се надявам администрацията да положи усилия и процедурата да бъде приключена в рамките на дни след обнародването на правилника, след което работата на ИА НФЦ да бъде възобновена пълноценно.

По традиция като председател на СБФД ви информирам за важни аспекти, които дават отражение на дейността на гилдията.

По отношение размера на субсидията - след възникналото напрежение от писмото на министър Василев от 04.06.2021 г., с което се предложи идеята за редуциране на средствата за кино, Съюзът положи необходимите усилия да убеди администрацията финансовите параметри, заложи в ЗФИ за обезпечаване на субсидията за филмопроизводство да бъдат изпълнени, което ще рече да получим пълната субсидия за 2021 г., независимо, че е средата на годината. Справедливо искане, което в същността си изразява един от основните принципи на правовата държава – върховенството на закона. Оставам с впечатление, че обосноващите доводи на Съюза ще бъдат възприети от държавните институции.

За правилника - както знаете, работна група, определена от Управителния съвет на СБФД (в състав Павел Веснаков, Божидар Манов, Петър Вълчанов, Николай Тодоров, Иван Тонев, Иван Павлов, Панайот Панайотов, Коста Биков, Михаил Мелтев, Милко Лазаров, Настимир Цачев, Правда Кирова и Биляна Николова) изготви и внесе в Министерството на културата предложенията на Съюза за промени в Правилника, с които сте запознати от предишно мое писмо.

Ще обърна внимание на най-важните аспекти от промените в правилника:

- **Художествените комисии** – опасявам се, че процедурата по жребий ще доведе до редица непредвидени затруднения при формиране на комисиите, но така е по закон; до голямо затруднение във функционирането на процеса вероятно ще доведат и въведените в закона служебни оценки, какъвто е лошият опит в Румъния; все пак смятам, че постигнатият консенсус в това колеги от игралното кино да могат да участват във формирането на комисиите за филмови сериали, а обратното да не се допуска, е справедлив и е продължение на многогодишната традиция на СБФД да бъдат отстоявани рубежите на високохудожественото кино; така се поставя ясно разграничение на схемите за финансиране и ще създаде среда за развитие на сериалите в кинаджийска посока;

- **Приемателната комисия** – едно от големите недоразумения в закона, което бе доразвито в още по-уродлива посока в публикувания за обществено обсъждане проект на правилника; в края на краищата обаче Министерството на културата възприе предложените от Съюза корекции, целящи да омекотят действието на тази обидна за гилдията и напълно ненужна комисия; надявам се, че след направените корекции приемателната комисия никога няма да бъде използвана като цензуриращ орган, каквито

предпоставки бяха заложи в закона и доразвити в правилника, публикуван за обществено обсъждане;

- **Финансовата комисия** – досегашната уредба на финансовата комисия имаше нужда от осъвременяване и частично стъпки в тази посока са направени в новия проект за правилник; смятам обаче, че можеше да бъде направено много повече за регулиране дейността на финансовата комисия по-практично и предвидимо; още повече, че в последния момент беше въведена разпоредба, създаваща пречки и бюрократични усложнения, които ще затруднят процеса;

- **Стимулите** – по време на процедурата по обсъждане на проекта за ППЗФИ Министерството на финансите критикува методологията за прилагане на културен тест по отношение на стимулите, като на практика подкрепи изразеното и от Съюза становище, че такъв тест е формален. Недоумявам какви са мотивите на администрацията упорито да поддържа текстове, които с лека ръка занижават културните критерии по отношение на чуждите продукции – по този начин държавата доброволно се оттегля от политиката за подпомагане на високохудожествени филми;

- **Преходните и заключителни разпоредби** – никак не е маловажно за колегите с проекти в заварено положение уреждането на този въпрос; необяснимия пропуск на администрацията да въведе изобщо в правилника преходни правила за уреждане на заварените проекти, беше попълнен въз основа на направените предложения от Съюза по време на общественото обсъждане за уреждане на този въпрос;

Ред разумни предложения на Съюза и други колеги, които можеха да доведат до дисциплиниране на администрацията и по-организирано провеждане на процедурите, не намериха място в правилника (изисквания за образователен ценз за членовете на комисиите, дефиниции на професиите и др.); празнини и кухини в процедурата по жребия, свързана с приемателната комисия, двата състава на финансовата комисия и комисията за оценка на проекти за фестивали създават предпоставки за атакуване на процедурата по формирането на комисиите.

Тепърва в практиката ще имаме възможност да преценим какви функционални недостатъци съдържа новата нормативна уредба, как ще си взаимодействат закона и правилника и ще има ли капацитет администрацията на ИА НФЦ да функционира в новите условия.

Смятам, че нашите „вътрешно племенни войни“, които често имат справедлива мотивация, генерално водят до отслабване на позициите на киното по ключови въпроси, по които не може да нямаме съгласие. Време е да преосмислим принадлежността си към филмовата гилдия и към основни концептуални въпроси. Скоро ще се наложи да изискваме от висшата администрация да съобрази регулацията в нормативните актове спрямо нашите справедливи искания, което да доведе до една европейска и по-ефективна уредба на нашата дейност.

Милко Лазаров

Председател